

„**Edinost**“
zhaja enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov. Naročnina znaša:

Za 12 let 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč:

Oglasi

se računajo po vrstah v petid. Za večkratno naročilo s primernim postavitom Poslana, osmrtnice in javne zahvale, imajo oglasi itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upraviništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Slovani in trozveza.

Včeraj so se pričele razprave v plenumu avstrijske delegacije in sicer so začeli z razpravo o proračunu ministerstva za vnanje stvari. V razpravo je poseglo več čeških delegatov in tudi slovenski delegat Vencajz. Naj so razmere mej Slovence še tako razdejane in razkopane, ali v enem pogledu so se menjenja med nami zadnje čase jela združevati: v prepričanju namreč, da je bila velika zamuda in velik greh, da se dosedaj avstrijski Slovani v delegaciji niso oglašali, da bi z odkrito besedo označili svoje stališče nasproti vnanji politiki države. Vzrokov temu ne treba navajati, saj so na dlani, saj so izvirali iz tradicionalne slabosti avstrijskih Slovanov, iz njih obzirnosti, ki se ne ustavlja niti tam, kjer se pričena lastni življenjski interes. Šele v noveje čase smo se nekoliko vzdrabili in oju-nali. Lani že je pala v delegacijah marsikaka odkrita beseda, ki je povzročala disonanco v običnih himnah v proslavo avstrijske vnanje politike in modrosti — vsacega voditelja te politike, bil pa že Madjar Andrassy, ali Kaluoky, ali pa Poljak Goluchowsky. To je bilo uprav avtonatično: najprej je minister za vnanje stvari v svojem ekspoziciji proslavil svojo politiko, in gg. p. n. delegatje so v svojih govorih proslavili modrost njegove ekscelence; potem so mu dovolili, kar je hotel in — gg. diplomate so se mogli delati, kakor da so uverjeni, da je koncept vnanje politike avstrijske — knjiga vseh knjig. Slovanski davkoplačevalci pa si je mislil svojo in — plačeval.

Škoda, ki je nastajala Slovanom iz te bojazljivosti pred vsako odkrito besedo o naši vnanji politiki, je bila velikanska. Škoda je bila materialna in moralna. Zistem v vnanji politiki, naperjen naravnost proti Slovanom, je nadaljeval brez prigovora in neoviran, a moralna škoda je bila velikanska, ker je v velikem svetu moralo navstati uverjenje, da Slovani niti nimajo besede o določanju vnanje politike avstrijske.

Umevno je torej, s kolikim zadoščenjem smo pozdravili že lani, da so slovenski delegatje začeli malce posezati v to falzifikacijo javnega menenja, vsaj kolikor se tiče Slovanov. Zadoščenje naše je bilo tem živalneje, ker je bil nastopil tudi slovenski delegat dr.

Ferjančič, in sicer na povsem časten način. Istotako pozdravljamo z zadoščenjem, da se je tudi v včerajšnji plenarni seji avstrijske delegacije v Budimpešti spregovorila odkrita beseda od strani Čehov in od strani našega slovenskega delegata gospoda Vencajza. Pa bodi tudi, da so ti naši glasovi osamljeni v delegacijah; njih moralna vrednost je v tem, da izražajo resnično menenje naroda češkega in Jugoslovanov, in ti, združeni, so faktor, s katerim bo moralo računati tudi vodstvo naše vnanje politike, prej ali slej, in je to odvisno le od ene jedine okolnosti: da mi sami ostanemo močje, katerih jezik se ne plaši povedati, kar misli pamet in čuti glava.

Evo cenjenim čitateljem za danes nekoliko sporočila, kolikor ga je možno posneti po brzojavnem sporočilu o včerajšnji plenarni seji avstrijske delegacije. Umeje pa se ob sebi, da se pozneje, čim dobimo stenografski zapisnik, povrnemo k tej znameniti razpravi.

Za poročevalcem, markijem Bacquehemom, se je prvi oglašil Čeh Kaftan. Začel je s cesarjevim potovanjem v Berlin. Nikdo naj se ne čudi, ako Čehi ne vidijo tako zapupno v trozvezi jamstva za mir in da so — ob vsem dolžnem spoštovanju — povodom potovanja cesarjevega v skrbah za samostojno stališče države kakor velevali. Da je potovanje veljalo le rodbinski slavnosti, potem ne bi bilo trebalo tolikega diplomatskega aparata, navzočnosti ministra za vnanje stvari in drugih funkcionarjev. Čudno je usiljivo prizadevanje od neke strani, da bi berlinske slavnosti spravili v zvezo z novim utrjenjem trozveze, dočim se povdarja na drugi strani, da ta zveza de facto ne obstoji več, in da so hoteli le uverjati, da še živi. V Italiji se volja naroda, sosebno na gospodarskem polju, obrača proti politiki trozveze. Ko je bila grško-turška vojna napovedana, sta Nemčija in Italija na noto dunajskega kabineta, tičečo se priklopljenja okupiranih pokrajin, odgovorila tako, da ni bilo vspodbudljivo. Italija je zažugala, da v tem slučaju nemudoma zasede Albanijo. Posledica temu razmerju je bilo potovanje cesarja Viljema na Dunaj in ono cesarja Frana Josipa v Petrograd, kjer se je sklenila entente cordiale (pristržno sporazumljenje). Govornik je opozarjal na govor ministerskega

predsednika ogerskega od 3. januarja v zbornici ogerski, ter je rekel, da je po teh dejstvih presojati zatrdjevanja neomajljivega prijateljstva mej členi trozveze in torej tudi vrednost te poslednje. Govornik je omenjal izganjanje slovanskih delavcev iz Prusije in je pripomnil, da Avstrija sicer ni tako mirno gledala takih stvari, kakor kaže afera v Mer-gini (v Turčiji), kjer je šlo za nekega Lloydovega agenta; zdi se, da beseda Kramarčeva, ki je imenoval trozvezo »odigran klavir«, ni bila prazna fraza. Dozdeva se le, da bi g. minister hotel v odigrani klavir dejati nove strune. Ako avstrijski državniki potovanje v Berlin označujejo kakor demonstracijo za trozvezo, potem jim treba opomniti, da taka demonstracija lahko zadobi agresiven značaj, kar ne bi dobro služilo naši monarhiji in bi lahko ozlovoljilo v neki smeri. Le taktu, katerega so se držali, je zahvaliti, da so se izognili afrontu, ki bi bil za češki narod v tem, ako bi se bil naš cesar udeležil razkritja spomenika cesarja Žige. (Nemški cesar Žiga je vladal od 1411—1437. Dal je dovoljenje, da so Husa sežgali — dasi je imel le-ta zagotovljeno slobodno potovanje — in je s tem provzročil husitske vojne. To je vzrok, da češki narod cesarja Žige nima v blagem spominu. Op. ured.) Avstrija ne bo nikoli vazalna država Nemčije. Napadov od strani Rusije, ki nam je že v težavnih slučajih dala nešteti dokazov zvestega prijateljstva, se nam ni bati. Proti Italiji tvorijo zvesti Tirolci in Jugoslovani neporušen nasip, ako bodo avstrijski državniki umeli utrjati in ohraniti ta zid. Nemčija se nam bliža v Mali Aziji. Tamošnje obzemlje, odprto po železnicah, more vsprejeti 30.000.000 ljudi. Morda bi strugo našega izseljevanja deloma mogli obrniti tjakaj? 50% povišanje carine na pivo v Nemčiji je zadelo zlasti češki izvoz. Največje presenečenje pa nam je pripravila Nemčija po novih nenavadno visokih carinskih tarifih. Proti Rusiji je Avstrija nenavadno previdna. Tam so jako ozlovoljeni radi postopanja našega urada za vnanje stvari proti Srbiji, Bolgarski in Črnogori, posebno pa radi podpiranja dinastije Obrenovičev. To nikakor ne more utrjati prijateljskih vezi z Rusijo in po tem je umeti, zakaj se je Bolgarska pridružila Rusiji. Govor o notranje-politiškem položaju je rekel go-

vornik, da notranji mir je možno ohraniti le po strogi enakopravnosti. Češke obstrukcije Čehi ne obsojajo, a tudi v taboru desnice niso ozlovoljeni radi nje, kajti tam so enakopravnost napisali na svojo zastavo. Ali je možen kompromis med pravico in krivico? Češka obstrukcija stremi po enakopravnosti češkega jezika in po enakoveljavnosti obeh narodov dežel krone češke. V predloženem jezikovnem načrtu pogrešamo načelo enakopravnosti. Slobodna roka in samostojnost, odkritosrčno gojenje dobrih in trdnih odnošajev do obeh velikih sosednjih držav, zlasti sklep pravičnih trgovinskih pogodb za obe strani, to bodi deviza ministra za vnanje stvari.

Delegat Vencajz je obžaloval vpliv trozveze na notranjo upravo v Avstriji. Italijanstvo, Nemštvo in tudi Madjarstvo so v škodo jugoslovanskim narodom države v njih materijelnih, kulturnih in narodnih prizadevanjih. Politiški idejal Slovencev in Hrvatov je njih združevanje, v okvirju habsburške monarhije. To je ilirsko kraljestvo. Cesar avstrijski nosi naslov »kralja Ilirije«. Še stališča teh narodov ne bi bilo prigovora proti trozvezi, ako bi se vsem narodom varovala jednaka pravica. Zveza z Italijo pa je za Avstrijo in sosebno za Jugoslovane prej škodo nego pa v korist. Sicer neumljivo dejstvo, da sta Dalmacija in Primorsko tako zane-marjena, si tolmačimo s to zvezo; Hrvatje in Slovenci ne zahtevajo, kar je sosedovega, ali glasno morajo protestirati proti kratenju prava ker se isto vrši s pomočjo državne avtoritete na vseh poljih javnega življenja. Privoljevanje prednosti italijan. narodu se vidi kakor pripravljavno delo za: bodoče dogodke, katere bo možno preprečiti le s pomočjo Jugoslovanov. Iz teh navedenih vzrokov v Jugoslovanih manjka do danes simpatij do trozveze. Želeti bi bilo, da bi minister za vnanje stvari smatral te simpatije kakor potrebne.

Delegat Stranski je rekel, da Čehi ne prigovarjajo trozvezi, dokler ne zahteva velikih žrtv in je poleg nje možno gojiti dobre razmere do Rusije. Za prijazni vsprejem našega cesarja v Berlinu smo hvalježni, ali tu pa tam se je zdelo, kako, da se hoče istega in prejasno osebo obiskovalca izkorisčati nemškimi strankam v prilog. Ako zatraja

PODLISTEK

Pri stari cerkvi.

Hrvatski spisal Ksaver Šandor Gjalski.
Na slovenski preložil M. C.—č.

In Bog, ta milostljivi zaščitnik njenega ljudstva, je uslišal njeno prošnjo. Poslal je nekoga, ki si je osvojil njeno ljubezen.

Nekega večera, ko je Salamon zopet brezvzpešno nagovarjal Sofijo, da se odloči ali za Samija ali za Arpada, je prišel v krčmo mlad človek. Predstavil se je kakor zastopnik jedne najznamenitejših trgovskih hiš iz Pešte, ki je bila na glasu, da ima v svoji roki gotovo največji del trgovine z žitom na Donavi. Salamon je bil jako previden in se ni dal takoj pridobiti. Ali mladi trgovec se je tako odlikoval z vsestranskim poznavanjem kupčije, je imel pri sebi toliko krasnih pisem svojih šefov, da ni minola ni jedna ura, ko je bil Salamon že osvojen in premagan. Ne samo, da je vsprejel potnikove ponudbe v kupčiji ovsa in pšenice, seveda samo v efektivu, marveč je mladeniča iz lastnega nagiba uvel v svoje privatno stanovanje in ga predstavil hčerki.

Tujec je ostal pri Salamonu nekoliko dni. Imenoval se je Alfred Levay (v registru rojenih v cerkveni občini Samuel Löwy), je bil agent jedne prvih trgovin z žitom v Pešti

in komisijonar tudi jedne prvih komisijskih poslovnih na žitni borzi. Čital je mnogo, bil je poln izbranih besed, prijeten v vedenju, z jedno besedo — popolen gentleman in vele-miščan. Stari Salamon je bil v pravem pomenu besede popolnoma pridobljen. Mladenič ga je navdušil s svojimi drznimi kupčijskimi kombinacijami, svojimi brezprimerno gotovimi računi. Ko mu je potem še pripovedoval o drznih spekulacijah svoje hiše, ki so bile doslej vsikdar vpešne in so donesle hiši ogromnih svot, je bil Salamon tako začaran, da ni sklenil žnjim le efektivnih poslov, ampak se je dal tudi pregovoriti, da se je spustil »in Terminschlüsse! Tudi s Sofijo se je mladi človek mnogo zabaval. Že prvi večer je bila deklica začudjena, kako ta mladi gospod umeva vse, kar je lepo, veliko in plemenito, in še bolj ga je obendovala, kako je poln znanja in poznanja v književnosti in umetnosti. Saj — v krogih, s katerimi se je družila dosedaj, se ni mogla skoro nikoli zamisliti v kaj sličnega. Mladenič si jo je čisto osvojil. S kratka — mlada človeka sta se zaljubila. A Salamon — on je bil presrečen! S pravim navdušenjem je sprejel to vest in še z večim veseljem je vsprejel ponudbo mladeničevo. Dneva poroke kar ni mogel določiti, ni dosti kmalo, ni dosti hitro. »Balo« je naročil brzojavno pri jedni prvih trgovin v mestu. A Sofija? Še sedaj vidim v duhu

njeno lice, vse sijajno od sreče in radosti, ko je došla gori na naše posestvo in je predstavila svojega zaročence. Ne vem — morda sem napravil »kisló lice«, ali se zdel kakor da sem poparjen, ali kakor —, no, spominjam se, da je Sofija menila, da mora meni posebej razjasniti vso stvar. Poklicala me je na stran in je s skoro otroškim ponosom jela hvaliti in slaviti svojega izvoljenca. V njenih očeh on ni bil le izvrsten in nenavadno spreten trgovec, ampak povdarjala je v prvi vrsti, da je nenavadno izobražen da ni samo mogoče čital, ampak da je — kar je glavno — plemenit, dober in nežen, prevzet od samih velikih čutstev.

Jaz se vendar nisem mogel premagati, da bi se mu približal in se sam prepričal, kakov je. In pozneje — ves čas Sofijinega zaročenja — nisem mogel, da bi šel do nje. Celó odpotoval sem. No, dan pred poroko sem se vrnil. Nisem bil zaljubljen — nasprotno: drug idejal mi je plaval pred očmi; a vendar se nisem mogel nikakor spoprijazniti z mislijo, da Sofija odide in bo žena tujcu.

Na dan svatbe so prihiti gostje od vseh strani. Celó iz Madjarske so došli toliko Salamonovi, kolikor ženinovi rojaki. Iz sosednjih trgovšč, iz bližnjih vasi je prihitelo Židov in Židovk; celó iz mesta je bilo gostov, da, tudi gospóde z gospodskih dvo-

rov in posestev je bilo med gosti. Saj — Salomona so imeli povsodi radi; dobro je plačeval pridelke, a nikoli se ni branil, da bi ne kupil žita, ko je bilo še v klasu in na polju. Tudi rabi in kraljevski notar sta došla. Poroka se je imela vršiti pri hiši — v senci, posebno prirejani od jelovine in borovine.

Ko sem došel tjakaj, je bilo vse polno. Na dvorišču voz pri vozu — od štajerskih vozičkov do elegantnih fajetonov. Komaj si mogel skozi sobe, toliko je bilo ljudi. Nisem šel rad, ali mati je hotela na vsaki način, naj idem. Nikakor ni hotela dopustiti, da bi ne bilo nikogar od nas; vedela je, da bi to tolmačili kakor ponos in preziranje. Moral sem iti torej.

In komaj, da sem se nekako potisnil v sobo in komaj da sem Salomona pomiril, da me ni potisnil v sprednje vrste, evo v sobi — Sofijo, spremljano od njenih tetk. V vsem društvu je zavladalo začudenje in soba je odmevala jednega vsklika ekstaze v očigled toliki lepoti. Vsa poezija zaročnice, polni sijaj deviške nedolžnosti, plemeniti ponos nedotaknjene lepote — vse to je sijalo in blestelo z nepresežno krasno, tanke in krepke prikazni v dolgi beli zaročniški obleki z gostim velom, izpod katerega si mogel le slutiti krasne črte lica.

(Pride še.)

grof Goluchowski, da je obisk utrdil trozvezo, potem moramo vprašati, je-li se je ista nalaga? Govornik je ostro kritikoval nedoslednost v naši vztočni politiki, sosebno pa vedenje Avstro-Ogerske v krečanskem vprašanju; Goluchowski se sicer ni oficijelno utikal v notranje odnose, ali kakor minister, ki more govoriti cesarju, ima tisoč sredstev in potov, da uveljavlja svoj vpliv. Goluchowski je posezal v notranje politične odnose in sicer vsikdar proti Čehom, z bok česar imajo ti poslednji do njega čut nepremagljivega nezaupanja.

O ostalem delu seje dobijo čitatelji poročilo v političnem pregledu.

V tem nastopu slovanskih delegatov ni še vse in tako akcentuirano, kar in kakor bi želeli v interesu slovanske stvari. Ali začetek je, in po tolikem mrtvilo se moremo veseliti tudi začetka in bodisi tudi, da je skromen. —

V Trstu, 26. maja 1900.

Spoštovanje slovenščine na finančni prokuri (V album g. dr. T.). Ali se spominjajo cenjeni čitatelji »Edinosti«, kako je dr. T. — oziraje se na članek »Dve oblasti — stranki« — opravičeval postopanje finančne prokure v jezikovnem oziru, zatrjuje, da se ista oblast popolnoma drži zakona; da slovenske spise rešava slovenski ter s slovenskimi strankami občuje slovenski.

Ker razlaganje zakona od naše strani ne pomaga, hočemo tukaj navesti zopet slučaj, ki kaže vse drugo prej, nego pa ravnopravnost na finančni prokuri. Ad št. 7473/I je ta veleslavna oblast izdala slovenski stranki na njeno slovensko vlogo, podpisano tudi od slovenskega advokata — italijansko rešitev! Gospod dr. T., blagovolite nam to razjasniti!

Odkrita beseda. Med gospodom drom. Štrekljem, profesorjem na vseučilišču v Gradcu, in »Slov. Narodom« vira te dni ljuta polemika radi nekaterih izjav, ki jih je gospod profesor v svoji oceni Levčevega pravopisa napisal našim književnem jeziku. Meritorno bi se mi omejili le na kratko in določno izjavo, da ne moremo stati na strani gospoda profesorja, kakor se mu kar čudimo, da jemlje nekako v zaščito ne le učenjaka, ampak tudi — recimo kar naravnost! — politika Miklošiča. Mož ni bil nikdar niti prijazen našim narodno-političnim stremeljenjem, kamo-li da bi bil povspeševal iste! Njega je pač zanimala naša mrtva črka, a pulziranju narodnega življenja je ostal nasproti hladen do dna duše. Basta. To je fakt, ki stoji, in o katerem govoré tudi steno grafiški zapisniki gospodske zbornice. Učenjaku Miklošiču vso slavo, politik Miklošič — ni bil naš!

In z isto odkrito lojalnostjo izjavljamo, da bi bil razvoj našega jezika, ako bi veljali nauki gospoda prof. Štreklja, še tam, kjer je bil pred 30. leti.

Razprava gospoda profesorja je očitno naperjena, in morda ne v zadnji vrsti, tudi proti g. Lamurskemu. Da je g. profesor prigorjal temu ali onemu, naj bi bilo, saj se tudi mi ne identifikujemo z vsem, kar bi hotel uveljaviti Lamurski, ali marsikaj, kar smo se naučili od tega gospoda, hranimo kakor zlatoto — osobito, kar se dostaje rabe glagola — in nam je vedno pred očmi v vodilo. In — bodi skromno ali neskromno — mi si domišljamo, da oblika in sintaksa v »Edinosti« nam ne delata nečasti, ako ju primerjamo z jezikom v drugih slovenskih političnih listih in morda celo — ali naj zapišemo to? — nista slabša, nego — v polemikah gospoda profesorja. Toliko smo morali reči. Pa brez zamere in v nadi, da se v tem listu oglasi poklicaneje pero v odgovor gospodu profesorju.

Kar se dostaje forme, v kateri je »Narod« napal gospoda profesorja, bi bili mi popolnoma na strani poslednjega, ako ne bi bil — gospod profesor naj ne zameri te naše odkritosrčnosti — tudi on zabrel v ton, kakoršnjega mi ne želimo videti niti v vsakdanjih polemikah, kamo-li v znanstvenih!!

Konečno ga še opozarjamo, da so se naši laški listi, a la »Piccolo« in »Indipendente«, hlastno vrgli na njegovo razpravo, katero uprav požrešno izkoriščajo ne le proti narodnemu in političnemu napredku, ampak celo proti časti in ugledu naroda našega. Sedaj pa roke nasree, gospod profesor, in priznajte si, da ni baš dobra usluga ona, kiste je napravili svojemu narodu s to razpravo!

Laškim slepecem pa, ki hočejo soditi o barvah, odgovorimo prihodnjici.

Politični pregled.

TRST, 26. maja 1900.

Iz avstrijske delegacije. Dne 23. t. m. je proračunski odsek avstrijske delegacije brez debate sprejel sklepne račune. V razpravi proračuna najvišega računišča je predsednik istega, pl. Plener, izvajal, da pri nas ne obstoji zakon o organizaciji najvišega računišča. Proračun je bil sprejet. — V razpravi ordinarija vojne mornarice so govorili del. Kozłowski, Hinterhuber, Montecucoli, Demel in poveljnik mornarice admiral pl. Spaun. Poročal je Pergelt. Kozłowski je govoril o političnem pomenu naše mornarice v orijentu in o uplivu iste za prekomorsko trgovino. Hinterhuber je vprašal, da-li je vlada storila potrebne priprave, da se naša prekomorska tržišča pomnože. Montecucoli je izjavil, da be vsikdar glasoval za izdatke za mornarico, da pa je, po njegovem menenju, glavni namen naše vojne mornarice: bramba avstrijskih obali, nikakor pa orijentalno vprašanje, v katerem ne moremo igrati vloge, ker nam nedostaje sredstev, da bi konkurirali z mornaricami drugih držav: ugodna rešitev vstočnega vprašanja je odvisna od našega sporazumljenja z Rusijo. Govornik je izrazil menenje, da pomena vojne mornarice za razširjenje trgovine ne smemo precenjevati. Nemška trgovina in trgovinska mornarica se je razvila mnogo pred nemško vojno mornarico. — Posl. Demel je pozdravil gradnjo nove oklopnice, to da je korak, da vzdržimo našo vojno mornarico na višji sodobnih zahtev. — Poveljnik mornarice, admiral pl. Spaun, je rekel, da ni vselej mogoče, da bi na misijske ladije jemali trgovinskih poročevalcev, ker za to ni prostora. Pa tudi doba postjanja v posamičnih lukah je prekratka za trgovinske informacije. Misijske ladije pa da vedno poročajo obema trgovinskima ministerstvom o trgovinskih stvarih. Glede nabav za vojno mornarico znaša kvota Ogerske 15,6, Avstrije pa 84,4%, torej je delež Ogerske manjši nego bi odgovarjalo kvotnemu razmerju mej obema državama. Uprava vojne mornarice obrača posebno pažno podmoriskim čolnom, ter je vsled izkušenj v špansko-amerikanski in japonsko-kitajski vojni pomnožila brzostrelne tope. Proračun za mornarico je bil potem sprejet.

Na to je delegat Pergelt poročal o izrednem proračunu za vojno mornarico in o dodatnih kreditih iste uprave. Sprejeto brez debate. Kozłowski je poročal o proračunu skupnega finančnega ministerstva. Posamične postavke so bile v specialni debati sprejete ter s tem završen dnevni red.

Včeraj so začele plenarne seje avstrijske delegacije. O govorih Kaftana, Stranskega in Venecija govorimo na prvem mestu.

Za govorom Stranskega je Nemec Demel zatrljal popolno soglasje s politiko trozveze in je pozival Čeha, naj se s svojimi zahtevami oglašijo v parlamentu na Dunaju in naj store konec sedanjemu stanju. Ali kakor da bi sam hotel, da njegova beseda ne najde lepega mesta, je svoj apel spremljal z denunciacijo na adresu Čehov, češ, da so bili šli svojedobno v Moskvo prosjati. Na to se je vnela kontroverza med Demelom in češkimi delegati, ker je prvi hotel na poslednje zvrniti vso krivdo na sedanjih homatijah.

Del. Slama je odgovarjal, da je obstrukcija Čehom usiljena. Oni niso šli nikdar v Moskvo prosit, ampak so le obiskali narodpisno razstavo. In zakaj da ne bi smeli v takih resnih urah obiskavati sokravnega naroda? Čehom da ne treba nič prositi, oni so narod šestih milijonov!

Nekoliko odgovora Ebenhochu. Za nezanesljivo in omahovalno vedenje v nemški katoliški ljudski stranki menda ni nič bolj značilno, nego da je v nje imenu v zadnje čase mešetaril skoro vedno le tisti vsikdar nepreračunljivi dr. Kathrein, ki je vedno do sedaj, kadar-koli je postalo položnje kritično, koval spletke proti svojim zaveznikom. Zato nam je skoraj dobro delo, da se je enkrat oglašil stokrat simpatičnejši in lojalnejši dr. Ebenhoch. Žal, da tudi njegova izvajanja pričajo o teoriji dvoje duš, udomačeni v njegovem taboru: jedna jih vleče k dobrotam, ki jih uživajo v večini, druga k nemško-nacijonalni ideji. Praška »Politik« pravi prav dobro na prigovor Ebenhocha, da Čehi morejo le v večini kaj doseči: »Lažje je, pridobljeno ohraniti, nego pa zgubljeno zopet dobiti. Ako torej večina ni mogla toliko pomagati Čehom, da bi pridobljeno ohranili, kako naj jim pomore zgubljeno pridobiti?! In Čehi so jej pustili dovolj časa, in še le

potem, ko so videli, da zastoj čakajo, so posegli po samopomoč!

Mi pa bi še dvojno pripomnili gospodu Ebenhochu, da dokažemo, kako neumestno je njegovo sklicavanje na večino. Prvo je, da Nemci slovesno izjavljajo, da od svejega binokostnega programa ne odnehajo ni za črkico, ta program pa involvira nemško hegemonijo in izključuje enakopravnost; v zvezi s tem je drugo, izjava Körberjeva, da ne dovoli v nobeno spremembo, v katero ne privole Nemci!! Kaj naj torej, vprašamo gospoda Ebenhocha, pomaga Čehom večina, ki niti ne sme sklepati, in je podobna orjaku, priklenjenemu na steno?! Sicer pa: ako čuti večina moč v sebi, naj jo pokaže Čehom v prilog in — konec bo češke obstrukcije!

Tržaške vesti.

Smrtua kosa. Z iskrenim sočutjem smo izvedeli vest o izgubi, ki je zadela tukajšnje odlično rodbino gospoda višega stavbenega svetnika Wilfana. Dne 23. t. m. je umrla gospa Gabrijela Wilfan, roj. Jugović, soproga višega stavbenega svetnika. Pokojna je bila uzorna soproga in mati ter visoko spoštovana od vseh, ki so jo poznali, radi njenega plemenitega srea in visoke omike. Hranila je vedno globoko ljubezen do svojega naroda. Truplo pokojne se je pripeljalo v nje domovino na Gorenjsko.

Gonja proti Ivanu Nabergoju. Niti sedaj še, ko gospod Ivan vitez Nabergoj ne izvršuje nobenega političnega mandata, ne dajo miru temu toli sovražnemu možu. Zasmrnavanju in preganjanju noče biti konca. Vsaka beseda, ki jo je izrekel o kakih prilikah se zasukava tendenciozno, da kujejo iz nje denunciacije in ovadbe. Tako so nagnali sedaj nekega občinskega redarja imenom Čuk, da je uložil tožbo proti Nabergoju radi nekega dogodka na dan volitve na Proseku. Stvar je bila, na kratko povedano, ta-le: Gospod Nabergoj je opazil, kako je rečeni redar, ki je stal ob urodu v volilni lokal, vzel nekemu volileu glasovnico iz roke in so jo gledali; in ko je videl, da je napisano ime italijanskega kandidata, je vskliknil: »Bravo cusi va ben, evviva«. Opazivši pa, da je g. Nabergoj blizu, je hotel dati svojim besedam drug zmisel, s tem, da je rekel nekemu: »Na zdravje, ker brez zdravja ni nič na tem svetu«. Nabergoj je prijavil vladnemu komisarju, kako je stražar Čuk gledal glasovnico volilea Grmeku. Čuk pa, vidé, da je bil Nabergoj pri komisarju, in v zavesti, da ni postopal prav, je prišel obtožencu nasproti in mu je zažugal, da ga bo tožil.

Tako je gospod Nabergoj opisal ta dogodek. Stražar — Čuk, pardon, Ciuch, pa je pripovedoval, kako da je Nabergoj tožil vladnemu komisarju, da občinski redarji ne opravljajo prav svoje službe; volileu Grmeku da je on, Čuk, rekel le »buongiorno« in nič drugega, a Nabergoj ga je na to obdolžil, da gleda glasovnice in kriči evviva! Potem da je Nabergoj še enkrat ponovil svojo tožbo pri komisarju. — Vladni komisar, zaslišan kakor pričá, izjavlja, da se je tožitelj vedel tako razdraženo, da ga je moral pozvati na red. Stražarji da so imeli pravico pogledati legitimacije. (Ne pa glasovnice!! Ured.) Priča Grmek, ki je glasoval za italijanskega kandidata, je izjavil tožitelju v prilog, znamenito pa je, da so bile izjave redarja Furlana, v protislovju z napovedbami tožitelja Čuka, na kar je sodnik posebno opozoril. Furlan pa je opravičeval Čuka s tem, da je bil leta močno razburjen in da morda ni dobro čul, kar je je rekel Nabergoj. V sporazumljenju obeh strank se je razprava odložila, da se zasliši še orožnik Codelli, ki je bil navzoč. — Gospoda Nabergoja je zastopal odvetnik dr. Rybář.

Kamenje v ognju. Danes zjutraj ob 5. uri in pol je začel goret v dvorišču skladišča pomorske vlade voz, naložen z živim — apnom. Apno je bilo v vrčah in ko je po ponočnem nalivu prišla voda do apna, je isto vzgelo žaklje in del voza. Nenavaden je bil prizor ko je par konj peljalo goreči voz ven iz dvorišča na plano! Takoj došli ognjegasci so v kratkem spraznili voz ter pometali ves goreči material v vodo, ki se je nabrala vsled dežja.

Varnost občinstva. Vozniki so se zadnji čas tako malo brigali za naredbo policijskega ravnateljstva, da morajo ob oglih in izhodih ulic z velikim prometom voziti korakoma, da so dobili radarji ukaz, da strogo pazijo na vse take prestopke.

Z naših son. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obs.: Radi tatvine 17-letni čevljar Just B. v 8 mesecev; 20-letni dninar Jakob K. v 8 mesecev; in 44-letni dninar Josip Z. v 18 mesecev; 33-letni Josip De Z. in 33-letni Aleksander Z. vsaki v 7 mesecev težke poostrene ječe; poslednji tudi v izgon.

Samomor. Včeraj popoldne se je trgovec Gustav Pardo ustrelil na stopnicah hiše št. 4 ulice Campanile, kjer se nahaja njegova pisarna. Vzrok samomoru je neznan. Pardo je bil 46 let star. Stanoval je v ulici Stadion št. 17.

Aretiranje. Policijski nadzornik Schubert je včeraj aretirat 15-letno služkinjo Teresijo B., v službi v ulici Giustinelli št. 6, ker je svoji gospodinjki ukradla več stvari, mej drugimi 120 K gotovlne.

Na delu sta ponesrečila 40-letni kovač Angel Polli, ki si je nevarno ranil oko in 15-letni čevljar Matevž Stefanutti, ki si je ranil roko. Obema so na rešilni postaji podelili prvo pomoč.

Električna železnica Trst - Opčine. Železniško ministerstvo je načeloma odobrilo načrt električne železnice iz Trsta na Opčine. Kakor znano, se je vršila že lani julija meseca revizija nameravane proge. Ker se je pa od te dobe marsikaj spremenilo v glavnem načrtu, bo trebalo novega pregleda. Podrobni načrti s seznamom zemljišč in pravic, katere treba razglasiti v občinah Rojan in Kolonja, so izloženi v II. nadstropju tuk. magistrata do 7. junija t. l.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 20,1, ob 2. uri popoldne 26,8 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758,5 — Danes plima ob 8,21 predp. in ob 7,23 pop.; oseka ob 1,51 predp. in ob 1,46 popoldne.

Dražbe premičnin. V poned., dne 28. maja ob 10. uri predpopoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Molin grande št. 4 in v ulici del Ronco št. 6, pohištvo; v ulici Geppa št. 14, pohištvo; v ulici Nuova št. 28 in v ulici Rossetti 15a, pohištvo, manufakture in oprema v zalogi; v ulici S. Giovanni št. 6 pohištvo; v ulici del Lloyd št. 12, pohištvo.

Občni zbor Slovanske čitalnice bo, kakor že objavljeno, danes zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih, na katerega se opozarja še enkrat vse gg. člene.

Odbor pevskega društva »Zora« na Erdeniču v sv. Ivanu vabi slavno občinstvo na veselico, katero priredi (če bo lepo vreme) jutri v nedeljo, dne 27. maja t. l. Poskrbelo je, da se bo zabavalo vse občinstvo. Ker so deklamacije že tako na vspeh vsake veselice, priredil je odbor za to veselico dijalog. V istem je slikano žalostno stanje našega zapuščenega naroda. Da-si je dijalog vzet iz 7. stoletja po Kristu, je vendar označen v njem smoter zavednih Slovencev.

Dijalog popolnijo po veselici razni govori. Ne da se tajiti, da se ljudstvo najbolj navduši, ako sliši par navdušenih govorov. Kakor iz dolgega sna se probuja, v njem se oživlja ljubav do materinega jezika. Veselo je, da sliši glas — svoj glas.

Vspored veselici bo nastopni: 1. Ferd. Majcen: »Slovenec sem«, godba. 2. »Samo«, možki zbor z bariton solo. 3. Iv. pl. Zajc: »U boj«, godba. 4. F. R. Gerbič: »Žitno polje«, mešan zbor. 5. Milanov: »Odhod v boj«, dijalog izvajata gospica Ivica Pahor in gospod Ivan. 6. »Predobri Božec«, možki zbor. 9. Konzak: »Na slabem morju«, godba. 10. »Vesela družba«, mešan zbor. 11. Ferd. Majcen: »Venec ljudskih pesnij«, godba. 12. »Lahko noč«, četverspev. 13. »Blaznica v I. nadstropju«, igra v jednom dejanju. Po veselici razni govori in ples.

Za zavod sv. Nikolaja je daroval g. Josip Tomšič, župnik v Dekanih, 6 K.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je darovala gospa Püschel, ker se ni mogla udeležiti veselice v Rocolu, 2 kroni. Rodbina Pertot pa 20 kron mesto venca na grob pok. gospej Gabrijeli Wilfanovi. Prispevki za žensko podružnico naj se odslej blagovolijo pošiljati blagajničarici iste, gospej Maši Grom, Via Conicoli št. 1.

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda: Ivan Hrstja 4,26 st. nabral pri sv. Jakobu N. G., Hrovatin Miha 1 K, kakor kazni svoji ženi, ker je kupila po pomoti žveplenke »lege« mesto Ciril-Metodovih.

Deček Jakob Perhavec in Marija Perhavec nabrala 3 K 10 st.

Edina v Avstriji zakonito dovoljena denarna loterija je državna dobrodelna loterija. Prihodnje srečanje te loterije se bo vršilo dne 7. junija t. l. ter obsega 16514 dobikov, vsi v gotovem denarju, med tem je glavni dobiček z 200.000 kronami, nadalje mnogi dobiki po 10.000 kron, 5000 kron, 3000 kron itd.

Srečke po 4 krone se vdobijo v vseh tobakarnah, menjalnicah, loterijskih sprejemnicah itd.

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katera se uporabljajo za olajšanje bolečin in odvajajoča ribanja o premraženju, zavzema prvo mesto Liniment, Capsiei comp., izdelan v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 nč., 70 nč. in 1 gld. steklenica, katera se spozna po znanem sidru. — Glej oglas.

Vesti iz ostale Primorske.

Občinski zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Istro se bo vršil dne 31. maja v prostorih društva »Zora« v Opatiji. Ob 10. in pol uri bo sv. maša v kapelanski cerkvi v Opatiji. Na službi božji bo pelo društvo »Lovor«. Občni zbor se prične ob 3. uri popoldne. Zvečer priredi že omenjeno društvo veselico v prostorih »Zore«, na kateri bo sodelovala tudi godba zdravilišča v Opatiji.

Iz Marežig nam pišejo: Objavili ste že v »Edinosti«, da priredi »Pevsko-bralno društvo v Marežigah« svojo veselico dne 1. julija t. l. Ker pa priredi isti dan veselico bratsko društvo »Zrinjski« v Dekani, vršila se bo veselica našega društva že dne 10. junija, kar prosimo, da izvolite objaviti v cenjeni »Edinosti«.

Na veselici so obljubila dozdej svoje sodelovanje pevsko društva »Ilirija« iz Pobe-gov, »Zrinjski« iz Dekani, »Straža« iz Truš-ter pevske zbor iz Babičev. Vspored veselice se objavi pravočasno.

ODBOR.

Vesti iz Kranjske.

* Strela v šoli. Včeraj popoldne 8 minut čez 1. uro, med šolskim poukom, je udarila strela v šolo v Spod. Hrušici pod Ljubljano. Poleg 90 otrok, bilo je v šoli navzočih tudi pet žen, ki so pripeljale svoje otroke k pouku za birmo, katerega je ravno vršil župnik g. Malenšek. Strela je podrla tri žene na tla, katerih dve sta takoj vstali, jedna pa se dalje časa ni zavedla in jej je desna roka postala mrtva. Strela je švignila potem v kuhinjo, kjer je vrgla na tla hčerko g. učitelja Klinarja, ki se tudi več minut ni zavedla, a se ji sicer ni zgodilo nič zalega. V šoli je strela premaknila za eno ped kateder pod župnikom, vendar pa ni dosegla niti njega, niti nobenega otrok. Seveda je mej otroci zavladal nepopisen strah in se je njihovo vpitje razlegalo daleč okoli. Župnik je na to ustavil pouk in otroke odpustil iz šole.

* Stavkati je včeraj pričelo 120 laških goriških zidarjev pri stavbinskem mojs-tru V. Treotu v Ljubljani. Zidarji zahte-vajo zvišanje mezde, a podjetnik pravi bajé, da jim plače ne zviša ter da jih takoj odpusti. Zviša pa da plačo domačim delavcem.

Vesti iz Štajerske.

Na porotnem sodišču v Celju so bili obsojeni: 60-letni Jožef Weber danar iz Gradiš pri Kamniku radi hudodelstva poskušnega zavratnega umora v 8-letno težko ječo; Ignac Dolar, 20-leten lončarski pomoč-nik iz Dobrne, radi prekoračenja silobrana v 8-mesečen oster zapor; — Karl Skale, 25-l. pisar, rojen v Litomešicah, radi hudodelstva goljufije v dveletno težko ječo.

Nova občina Slatina. Nemstvo in nemškutstvo na Štajerskem zopet triumfira. Zakon, ki ga je sklenil deželni zbor štajerski za delitev občine Slatina v dve, in sicer v kopalisko in kmečko občino — po pristno nemškem receptu — je dobil najvišje potrje-nje. S tem je dosežen nemški smoter, da se razdeli doseđanja slovenska občina slatinska v dve, v katerih jedni bodo gotovo gospodo-vali Nemci. Ta večina v občinskem zastopu pa se je o volitvah minoli ponedeljek sestavila tako-le: Kovačič, Lešnik, Miglič, Ogri-zek, Potočnik, Rist in Stojanšek! — Ljudje božji! To so vam pristni — Germani!

Mesto Ptuj bo prihodnje leto ob-hajalo 1800-letnico svojega obstanka. Leta

101. so ustanovili tam rimsko kolonijo Peto-rijum in je iz iste nastalo sedanje mesto Ptuj. Občinski zastop in muzejsko društvo delata velike priprave za to slavlje. Seveda bodo ob sedanjih razmerah Sloveni izključeni od te slavnosti prastarega mesta. Ptuj ima tudi najstarejše avtonomne mestne statute v Av-striji, tako, da so se po uzoru le teh izde-lovali statuti za druga mesta.

Tiskovne razmere v Celju. »Domovina« zadnja številka ima zopet za-plenjen nek dopis iz Žalec. Minoli petek je poslanec Žičkar v novič interpeliral radi kon-fiskacije članka »Celjski župan«, ker konfi-skacija ni imela razloga. Naj le konfiskujejo — saj te zaplene govore narodu več, nego najostrejši članki.

Samoslovenski napisi. V zad-nji »Domovini« navaja neki dopisnik celo vrsto samoslovenskih napisov, katere je našel na svojem potovanju po južnem Štajerskem ter kliče čast vsem onim Slovincem in Slo-venkam, ki ne zatajujejo svoje narodnosti ni iz gnutih, ni iz kakoršnjih-koli drugih ozirov. In čast jim res! Slovenski napisi naj bi še bolj domačili tati pri nas na Primorskem ter pričali svetu, da je tu dom Slovencev, da je ta zemlja njih last. Proč z sramotno strahopetnostjo in na dan povsod s sloven-skimi napisi!

Slovensko trgovino z žele-zom »Merkur« v Celju so otvorili mi-nolo sredo in je protokolirana. Seveda se nemški časniki zbog tega ujedajo in upijejo kakor mačka, ako si jej stopil na rep.

Brzajavna poročila.

Nadvojvoda Rainer v Ljubljani.

LJUBLJANA 26. (K. B.) Nadvojvoda Rainer je došel včeraj večer semkaj, da in-spicira domobranske čete. Na kolodvoru ga je sprejel dež. predsednik baron Hein.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 25. (K. B.) Danes so se vršile občinske volitve za II. razred v vseh okra-jih. V 17 okrajih so izvoljeni sami krščanski socijaleci, a v II. okraju (Leopoldstadt) nemški naprednjaki. V I. okraju (notranje mesto) je izvoljen en krščanski socijalec ter je po-trebna ožja volitev v enem slučaju. V IX. okraju treba štiri ožje volitve.

Požar.

SPLJET 26. (K. B.) Včeraj popoldne je nastal v Milni na Otoku Brač velik požar, katerega je omejilo moštvo vojne ladije »Na-jade«, ki je bila v bližini, po hudem naporu.

Iz avstrijske delegacije.

BUDIMPEŠTA 26. (Priv.) Avstrijska delegacija nadaljuje generalno debato o pro-računu ministerstva za vnanje stvari. Del. Mauthner brani grofa Goluchowskega pred napadi Čehov, ki da se ne umešava v notranjo politiko, priporoča avtonomno car-insko tarifo ter naglašja potrebo nagodbe z Ogersko, da bo mogoče sklepati trgovinske pogodbe. Mauthner še govori.

Spopad med nizozemskimi mornarji in portugalsko policijo.

HAAG 25. (K. B.) Poveljnik nizozem-skega križarja »Friesland« javlja iz Lou-renzo Marqueza svoji vladi glede spopada med moštvo omenjene ladije in portugalsko policijo, da so bile vesti o tem spopadu pre-tirane. Ranjena sta bila dva kurjača, ki sta pa že zopet zdrava.

Unijonist Peel v spodnji zbornici angležki.

MANCHESTER 26. (K. B.) Pri več-rajšaji dopolnilni volitvi je bil namesto mar-kija od Sorne, ki je vsled imenovanja vojvo-dom Argylskim stopil v zgornjo zbornico, izvoljen Peel (unijonist) članom spodnje zbornice.

Vojna v južni Afriki.

Angleži v Vryburgu.

LONDON 24. (K. B.) »Reuter« javlja včeraj iz Kimberleya, da so dne 23. t. m. čete Hunterjeve prispele v Vryburg. Želez-nica do Vryburga je zopet popravljena.

Amerikanci in Angleži.

NEW-YORK 25. (K. B.) Na večernjšnji banket britanskih šol in vseučilišča je poslal minister za nasebine. Chamberlain, br-zojavko, v kateri obžaljuje, da je menenje Amerikancev o južno-afriški vojni razdeljeno. On da ne more verjeti, da bi sedaj Ameri-kanci ne vračali simpatij, katere so imeli Angleži nasproti Zjedinjenim državam za časa špansko-amerikanske vojne. — Lord Ro-sebery je o isti priliki poslal pismo, v ka-terem pravi, da bo vojna ravno tako kori-stila Zjedinjenim državam kakor Veliki

Britaniji. Poslednja pa ima nositi vse žrtve ter sme pač pričakovati od Amerikancev vsaj prijaznosti in moralne podpore.

Roberts prekorači reko Vaal.

LONDON 26. (K. B.) »Daily Tele-graph« javlja iz Vredeforta dne 24. t. m.: Britske prednje straže stoje v bližini Eer-stegeluka. 26 milj pred reko Vaal, katero maršal Roberts nedvomno prekorači v soboto ali nedeljo.

Angleži zasedli Vredefort. Boerci zopet v Heilbronn.

PRETORIJA 25. (K. B.) »Reuter« javlja: Uradno se je naznanilo, da so An-gleži zasedli Vredefort ter se pomikajo proti Scheemansdriftu. Kristijan Dewet poroča iz Frankforta v svobodni državi, da so Boerci zopet zasedli Heilbronn.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 26. maja 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago. Kava. Prošli teden ni bilo mnogo kupčije: cene so ostale nespreme-menjene. Zaključujemo pa nekoliko trdnješe ne le na terminskih trgih ampak tudi v Bra-zilu: tudi na našem trgu se je pojavilo malo več zanimanja za predmet.

S trga je bilo vzetih: 500 vreč kave Santos »good average« po 45 K — in 300 vreč dto od navadne do fine po 43 do 53 K. — za 50 kg.

V skladiščih se nahaja 13575 q. kave. Poper. Položaj nespremenjen; trgi trdni, kup-čije malo. Cene:

popper Singapore	K. 74.—
„ Tellicherry	„ 70.—
„ Batavia	„ 70.—
„ Penang C	„ 69.—
„ Penang D	„ 68.—

Piment. Ni bilo posebnih sprememb; prodaj-alec se drže svojih dosedanjih zahtev.

Klinčki. Položaj nespremenjen, brez prometa; Cena 52 K. —

Cassia lignea. Izvirni trgi vzdržujejo visoke cene. Promet se še vedno tiče le prodaje na drobno. Izbrano blago je veljalo 52 K. novi Standard 48 K.

Sladkor. Na važnih inozemskih trgih je bil položaj glede cen nespremenjen, tendenca je bila nekoliko trdnješa. Naš trg je bil minoli teden zelo miren, cene se niso skoro nič spreminjale. Zaključili smo ob isti ten-denci z naslednjimi cenami:

Za gotovo blago v tranzitu, vožnine pro-sto v Trstu s 20% skantom:

Centrifugalni pilé	27 1/4—28 1/2 K
Melis-Pilé	28 1/2—29.— „
Concassé	28 1/2—29 1/4 „
V klobukih po 1.80—2kg.	30.—31.— „
V koekah v zabojih po 25 in 50 kg.	31.—32.— „

Za naročbe junij-julij:

Centrifugalni pilé	27 3/4—29.— K
Melis-pilé	29.—29 3/4 „

Za naročbe oktober-december in novem-ber-mare:

Centrifugalni pilé	27 1/4—28.— K
--------------------	---------------

Iz notranjosti je došlo od 18. do 23. maja t. l. z železnice 11.300 q. sladkorja (proti 14.800 q. v isti dobi lanskega leta). — Zaloga je znašala dne 22. t. m. 182.700 q. in sicer 177.189 q. v glavnih skladiščih (proti 136.600 in 134.070 q. v isti dobi lani.)

Žito. Trg miren, nespremenjen. — Prodalo se je 500 q. turške lavantiske po 11 K.

in 300 p. amerikske po 10.80 K. Za-loga je znašala: 532 q. pšenice (9572 q. v skladiščih) in 400 q. ovsa.

Moka. Položaj stalno miren, cene nespreme-njene.

Južno sadje. Trg trden za pomaranče in limone.

Riž. Položaj stalno isti ne le na raznih trgih nego tudi na našem. Tukaj imamo še vedno malo prometa, ker ne dolajajo naročbe s potrošnih trgov.

Cene so znašale:

Italijanski merkant. do fi-nega	37.—40.— K
Italijanski Carolina dto	41.—48.— K
Japonski navadni	25.—40.— K
„ glasilarni	33.—36.— K
Rangoon navadni do fi-nega	23.50—30. K
Saigon navadni do fi-nega	22.—25.— K
Zdrob	19.50—21. K

Te cene veljajo za notranjost. Za ino-zemstvo so cene za okolo 2 kroni nižje.

Obrestna mera na Francoskem.

Francoska narodna banka je znižala obrestno mero od 3 1/2 na 3%.

Ljubljanska kreditna banka.

Dne 24. t. m. se je vršil v Ljubljani prvi shod deležnikov »Ljubljanske kreditne banke« v svrhu podpisovanja deležev. Viso-kost deležev je določena na 200 kron. Shodu je prisostvoval v imenu »Živnostenske banke v Pragi«, gosp. Špišalsky, ravnatelj filjalke »Živnostenske banke« na Dunaju. »Živnosten-ska banka« se udeleži namreč z večjim zne-skom tega najnovejšega in važnega sloven-skega denarnega zavoda, ki zna postati veli-kega pomena tudi glede praktičnega izvrše-vanja češko-slovenske vzajemnosti. Zavod začne poslovati najkasneje do 1. avgusta t. l. do katerega dne je zagotovljeno uplačilo delniškega kapitala, ki znaša 500.000 kron.

Na Opčinah

je oddati v najem 2 sobi s kuhinjo brez oprave in 1 sobo z 2 posteljama. Obrniti se je do Mirka Perhavec v Vipavi.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavljajo se na brod ali žele-znico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obu-vala za gospode, gospe in otroke

Pošne naročbe se izvrše v tistem dnev. Odpošiljatev je poštine prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom za zasebnike in mesta v kakoršnjih si bodi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin	1898	Zlata kolajna Budapest	1899
„ „	99	„ „	„
„ „	„	„ „	„
„ „	„	„ „	„
„ „	„	„ „	„
„ „	„	„ „	„

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244, ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apeni ogljik prve vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Goriško, Trentnsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italijansko, ter angleško Indijo

EDVARD TURECK V TRSTU.

„Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu priporoča slavn. slov. obč. svojo

„Narodno gostilno“
ulica Concordia št. 1 a
vokal ulice Vespucci
Toči izvrstno istrsko in dalma-
tinsko črno, vipavsko belo vino ter
Steinfeldsko pivo I. vrste. Izvrstna ku-
hinja vedno pripravljena. Za družbe so
posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno vabi
Odbor.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu,
da sem odprl

Novo podružnico
svoje trgovine z jestvinami

in sicer v ulici **Farneto št. 8.** V zalogi
imam vsakovrstne moke, riž, sladkor, kavo
in vsega česar potrebuje hišna gospodinja. V
vabilni obisk se toplo priporoča z vsem spo-
štovanjem udani

Alojzij Vesel.

V nedeljo 27. maja
se odpre

Buchlerjevo kopališče

Pohištvo in meblji.
Novoporočenci pozor!
Velika zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal,
stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v vso to stroko spadajočih del.
Anton Brešnik, Gorica, Gosposke ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Za letoviščarje!
2 lepi sobi s 4 ali 6 posteljami s ku-
hinjo ali brez kuhinje, je oddati v Gor.
Logateu za poletno stanovanje,
Spoštovanjem
Franc Gostiša
posestnik

V drogerijah
tvrdke Friderika Cumar-ja
v Trstu, v ulici Belvedere 37 in v po-
družnici na Opčinah 212 nasproti gostilne
„pri Mičelu“ se dobiva

„romansko dvakrat čiščeno žveplo“
angleška modra galica“ in „Agricol“,
lugasta sol za uničevanje mrčesov na trtah,
drevesih in zelenjavi; zamaški in gumi za
cepljenje trt najboljša vrste, mehovi za žvep-
ljanje trt, cevi iz gumij za skropljenje trt
proti peronosperi, žebliji in steklo v velikem
izboru; drogerijski predmeti, kemični izdelki,
raznvrstne barve v prahu in z oljem, laneno
olje surovo in dvakrat kuhano, čopiči, mine-
ralne naravne vode, vinski evet (spirit), na-
vadna in dišeča mila, voščene in lojene sveče,
pokost, gobe, ščetke itd. itd.

Vse po cenah, da se ne bojim konkurence.
Za trdko Fr. Cumar
Emil Cumar.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu
zavaruje
proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju,
proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerv. društva dne 31. decembra 1892.:	
Plavica društva	gld. 4.000.000—
Grenijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov za- varovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Trgov.-obrtna registrirana zadruga
z neomejenim jamstvom.
V GORICI, semeniška ul. št. 1, I. nadstr.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki se
nalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
čadno po 4 1/2% in vloge na Couto-corrent
po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih
zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na
5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
obrokih, proti vključbi varščine na 10letno
odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo de-
lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
daljših obrokih po dogovoru. Delež se obre-
štuje po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom
položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in
od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 9—12. dopoldne.

Na najvišje povelje Nizovca c. in kr. apostol. Velikanstva.

XXXIII. c. kr. drž. loterija

za civilne dobrodelne namene v tej državni polovini.

Ta denarna loterija

ki je jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega
16.514 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 410.200
kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje neprekinjeno dne 7. junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Du-
naju, I. Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, v točakarnah,
pri davnih, poštnih, brozavnih in železniških uradih, v menjal-
nicah itd.; igralni načrti gratis za kupele srečk.

Srečke se dopolnjuje poštne prosto.
C. kr. loterijska direkcija
oddelek za državne loterije.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
krasnih komadov za samo

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine



Veterinarno-dijetično sred-
stvo za konje, govedo in ovce.
Rabljen skoro 50 let že v mnogih hle-
vih, kedar živina noče rada jesti, kedar
slabo prebavlja v zboljanje in pomno-
žitev redilnosti mleka pri kravah.
Cena 1/2 skatljica kron 1.40. 1/2 skat-
ljice 70 stot. Priten je le se zraven
stoječo varnostno znamko ter je na
prodaj v vseh lekarnah in drogerijah.
Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,
c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in
knežje belgarski dvorni zalagatelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg
pri Dunaju.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo
predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje
in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa,
vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč
peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne
nagrobne križe in obrobne ograje, orodja za vsako obrt.



IVAN SCHINDLER
Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.
razpošilja gratis in franko kataloge v slo-
vensko-hrvatskem jeziku z več kakor 400
slikami o vseh vrstah aparatov za stroje,
potrebni predmetih za kmetijstvo vinarstvo,
za obrtne in gospodarske namene.
Cene nižje kakor drugod.
Za rečno postrežbo se garantira.
Solidne zastopnike se išče.
IVAN SCHINDLER
ces. kralj.
privilegirani lastnik
Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
mazilo dobiva se po 40 novč., 70 novč. in
1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to
splošno priljubljeno domače sredstvo
vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter
vzame previdnostno samosteklenice
s to varstveno znamko kakor ori-
ginalni izdelki.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.
Elizabetne ulice 5.

Jakob Klemenc,
zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča cenjenim odjemalcem svojo proda-
jalnico, prekrbljeno z manufakturnim blagom
za spomlad in poletje, in združeno s krojač-
nico za gospode.



VELIK IZBOR
narodnih in avstrijskih zastav, transparentov
z avstrijskim orlom
po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi
cenami, poštne prosto

Sokolska obleka
koml.

Havelek nepremočljiv
od 10 do 16 gld.

Velik izbor
suknega in bombažni
blaga za moške obleke.
sralc iz žide, volne
lawn-tennis platna
itd., zapustnic, ovrat-
nikov, perila za moške,
ovratnik v vseh barvah
in formah, nogovici,
rui, lopi: vsah vrst,
posebno za turisti in
kolesarje, modnih
predmetov, rokavic iz
nitij in kože ter dežni-
kov.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko mlo rastopljivo v mrzli vodi,
je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uni-
čevanje vseh trtnih mrčesov in ušlj, vseh
žuželk na sadnih in drugih drevesih, ze-
lenjadi in cvetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franko

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Gorškem pri g. Frideriku
Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah
pri g. Frideriku Cumar.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega,
če tudi ni član društva in se obreštuje-
je po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6% in na vključbo po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.

Poslno-hran. račun št. 837.315.

ZA BIRMO!

Artur Rendich

urar

TRST — Corso 23 — TRST

Velik in novodošli izbor raznovrstnih ur z
verzičami za birmo. Razprodaja in poprava
stenskih in žepnih ur proti jamčenju.

Konkurenca nemogoča!

M. AITE

Trgovina manufakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vokal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje
malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega
blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane
usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske
kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih
risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter,
nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovjše
mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvana
zagrinjala na meter in gotove.

Drobniarje za krojače, kitničarke in šivilje ter
raznvrstni okraski za ženske obleke.

Naroče za moške obleke po meri z največjo
točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih
trakov za dreštevne znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cen
odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubnejše

M. Aite.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obreštujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer
na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%
na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12
dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 po-
poldne.

Poslno hranilnični račun 816.004.

Domača obrt!

Velika zaloga raznovrstnega po-
hištva iz dobrega in osušenega lesa iz
tovarne pohištva v Solkanu

Antona Cernigoj

se nahaja v Trstu, Via di Piazza vec-
chia (Rosario) št. 1. (hiša Marenci) na
desni strani cerkve sv. Petra.

Svoji k svojim!